

www.strik

www.strik.rs

NASLOV ORIGINALA

Annie Ernaux
Les années

UREDNIKA

Ljubica Pupezin

Copyright © Éditions Gallimard, Paris, 2008.

Copyright © 2023. Štrik, za srpski jezik

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se
umnožavati ni u kom obliku bez prethodne dozvole izdavača
ili vlasnika izdavačkih prava.

Ani Erno

GODINE

PREVELA S FRANCUSKOG

Jelena Stakić

BEOGRAD

2023

Ani Erno je rođena u Lilbonu i celu mladost je provela u Ivrou, u Normandiji. Nakon što je diplomirala modernu književnost, bila je nastavnica u Ansiju, Pontoazu i u Nacionalnom centru za nastavu na daljinu. Živi u Seržiju, u departmanu Val-d-Oaz.

Imamo samo svoju istoriju, a ona ne pripada nama.

Hose Ortega i Gaset

Da, zaboraviće nas. Tako nam je suđeno, šta da se radi. Ono što nam se čini ozbiljno, značajno, neobično važno... s vremenom će biti zaboravljeno ili će izgledati beznačajno. I zanimljivo je to što danas nikako ne možemo znati šta će se upravo smatrati uzvišenim, važnim, a šta jadnim i smešnim. (...) I može se desiti da će naš sadašnji život, s kojim se mirimo, s vremenom izgledati neobičan, neugodan, glup, nedovoljno čist, možda čak i grešan.¹

Anton Pavlovič Čehov

¹ Preveo Kiril Taranovski.

Sve će slike nestati.

žena koja je u po bela dana čučnula da se pomokri iza barake što je služila kao kafe, na rubu ruševina, u Ivtou posle rata, pa ustala, zadignute suknje, da navuče gaćice i vratila se u kafe

uplakano lice Alide Vali dok igra sa Žoržom Vilsonom u filmu *Duga odsutnost*

čovjek viđen na pločniku u Padovi, u leto '90, sa šakama kao uraslim u ramena, koji je odmah probudio sećanje na talidomid prepisivan trudnicama protiv mučnine trideset godina ranije, a uz to potonja smešna priča: buduća majka plete benkicu i neprestano guta talidomid, jedan red, jedna kapsula. Užasnuta prijateljica joj kaže, pa ti znači ne znaš da se tvoja beba može roditi bez ruku, a ona odgovara, ma znam, ali ne umem da pletem rukave

Klod Pjepli na čelu legionarskog puka, u jednoj mu ruci zastava, drugom vuče kozu, u jednom filmu sa Šarloima

ona dostojanstvena dama obolela od Alchajmera, u bluzi na cvetove kao i ostale pitomice doma za stare, ali ona, s plavim šalom preko ramena, neprestano grabi hodnicima, ponosno, kao vojvotkinja Germant u Bulonjskoj šumi i podseća na Selest Albare, kakva je bila kad se jedne večeri pojavila u emisiji Bernara Pivoa

na pozornici na otvorenom, žena zatvorena u sanduk koji su muškarci proboli sa svih strana srebrnim kopljima – izlazi živa pošto je posredi bila opsena pod nazivom *Mučeništvo jedne žene*

mumije u odrpanoj čipki što vise na zidovima kapucinskog manastira u Palermu

lice Simon Sinjore na plakatu za *Terezu Raken*

cipela koja se vrti na postolju u prodavnici Andre u Ulici Velikog sata u Ruanu, a oko nje se neprestano okreće ista rečenica „Cipelice bebibot da beba korača i jača”

neznanac na stanici Termini u Rimu koji je upola spustio zavesu u kupeu prve klase i, nevidljiv dopola, iz profila zamahivao udom prema mladim, na prozorsku prečku nalakćenim putnicama u vozu na koloseku prekoputa

tip u bioskopskoj reklami za *paik* deterdžent za posuđe koji je, umesto da ih opere, veselo razbijao prljave tanjire. Glas iz ofa strogo ga je opomenuo „to nije rešenje!” a tip se očajno okrenuo prema gledaocima „a šta je rešenje?”

plaža u Arenis de Maru pored železničke pruge, hotelski gost koji je ličio na Zapija Maksa

novorođenče kojim su mlatarali po vazduhu kao odra-
nim zecom u porodilištu klinike Paster u Koderanu, a ko-
je je pola sata kasnije odeveno, spava na boku u krevetu,
jedna mu ručica viri, čaršav je navučen do ramena

živahna silueta Filipa Lemera, oženjenog Žilijetom Greko

u jednoj reklami na televiziji, otac, zaklonjen novinama,
baca uvis čokoladnu bombonu pikoret i bezuspešno po-
kušava da je uhvati u usta, kao njegova ćerčica

kuća s venjakom od divlje loze koja je šezdesetih godina
bila hotel, na broju 90 A, na Zateri u Veneciji

stotine skamenjenih lica, službeno fotografisanih pre od-
laska u logore, na zidovima jedne sale u Palati Tokio, u
Parizu, sredinom osamdesetih godina

nužnici podignuti iznad reke, u stražnjem dvorištu kuće
u Lilbonu, izmet pomešan s papirom koji voda polagano
odnosi pljuskajući oko njega

sve slike iz sumračja prvih godina, s lokvicama svetlosti jedne letnje nedelje, slike iz snova u kojima mrtvi roditelji vaskrsavaju, ili u kojima hodamo nekim neprepoznatljivim putevima

slika Skarlet O'Hare, koja vuče po stepeništu Jenkija vojnika kog je upravo ubila – kako trči ulicama Atlante tražujući za lekarom za Melaniju koja se porađa

Moli Blum, koja leži pored muža i seća se kad ju je neki momak prvi put poljubio i kaže da da da

Elizabet Dramond ubijena s roditeljima na jednom putu u Lursu 1952.

slike stvarne ili imaginarne, slike koje se uvlače u san, slike trenutka okupanog svetlošću koja pripada samo njima

Iščileće sve odjednom, kao i milioni slika koje su bile ispod čela baba i deda pokojnih pola veka, i roditelja, takođe pokojnih. Slike na kojima smo bile klinkice okružene drugim osobama, takođe umrlim pre nego što smo se i rodile, isto onako kao što su u našem sećanju prisutna naša mala deca okružena našim roditeljima i našim školskim drugovima. A jednog ćemo dana mi biti sećanje naše dece okružene unucima i ljudima koji se još nisu rodili. Sećanje se, kao ni seksualna želja, nikad ne zaustavlja.

Ono sparuje mrtve sa živima, osobe stvarne sa zamišljenim, san sa istorijom.

Iznenada će se poništiti hiljade reči koje su služile za imenovanje stvari, lica ljudi, radnji i osećanja, koje su uređivale svet, od kojih je lupalo srce i vlažilo se međunožje.

slogani, grafiti na zidovima ulica i nužnika, pesme i masne priče, naslovi

anamneza, epigon, noema, teoretski – izrazi zapisivani u svesku zajedno s definicijama, da ne moramo svaki čas zavirivati u rečnik

rečenični obrti koji su drugima dolazili prirodno, a za koje smo sumnjali da ćemo i sami jednom biti sposobni da ih pravimo – nesporno je, moramo konstatovati

strašne rečenice koje je valjalo zaboraviti, žilavije od ostalih upravo zbog napora da ih potisnemo, ličiš na isluženu kurvku

rečenica muškaraca noću u krevetu: Radi sa mnom šta hoćeš, ja sam tvoja igračka

postojati to je piti sebe bez žeđi

šta ste radili 11. septembra 2001?

in illo tempore nedeljom na misi

fićfirić, duplo golo, matora drtina, ma krvavo! pravi si duduk! izrazi izašli iz upotrebe, koje smo ponovo čuli slučajno, odjednom dragoceni poput izgubljenih i ponovo nađenih predmeta za koje se pitamo kako su se očuvali

reči za sva vremena vezane za neke ljude kao kakva lozinka – na tačno određenom mestu na auto-putu N14 – zato što ih je neki saputnik izgovorio upravo kad smo kolima prolazili tuda, te više ne možemo da prođemo pored tog mesta a da nam ponovo ne suknu u lice, kao zakopani vodokoci u Letnjoj palati Petra Velikog koji šiknu kad staneš na njih

primeri iz gramatike, citati, uvrede, šansone, rečenice koje smo u adolescenciji zapisivali u sveske

opat Tribble je sakupljao, sakupljao, sakupljao

za ženu je slava blistavo žaljenje za srećom

naše pamćenje je van nas, u kišnom dašku vremena

vrhunac za redovnicu jeste da živi kao devica i umre kao svetica

srk i čepić na zidu Mrkve Svetog Carka

*amajliju srce sa prasetom / kupila je na pijaci za stoparac /
kod nas stoparac i nije neka para*

moja priča je priča o jednoj ljubavi

može li se šta-ono-beše viljuškom? Sme li se pišljivi bob
staviti bebi u bočicu?

(ako već pucaš, pucaj od zdravlja, Jona vadi kitu iz utrobe
kita, odan piću i partiji, ko radi, radi mu se o glavi, jedem
a jede me, ako ne znam da snesem jaje, znam šta je mućak,
te igre reči i doskočice koje smo čuli sto puta, odavno ni
neobične ni smešne, ofucane koliko su plitke, koje su slu-
žile samo da učvrste porodični duh i nestale su s raspadom
bračnog para, ali koje ponekad ponovo navru, neumesne,
neprilične van nekadašnjeg plemena, i zapravo su, posle
mnogo godina razdvojenosti, sve što je ostalo od njega)

reči za koje se zapanjimo što su ikad postojale, *mastoc*
(grdosija, u Floberovom pismu Luizi Kole), *pioncer* (knja-
vati, Žorž Sand Floberu)

latinski, engleski, ruski naučen za šest meseci zbog jed-
nog Sovjeta, a od njega ostalo samo do svidanja, ja tebja
ljublju harašo

šta je brak? skresano kresanje